

OBEC ZEMNÉ

Hlavná 268

941 22 Zemné

HLAVNÝ KONTROLÓR OBCE ZEMNÉ

Materiál na zasadnutie

Obecného zastupiteľstva v ZEMNOM

Konané dňa: 23.02.2024

K bodu programu:

Správa z kontroly - Kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrole na Základnej škole Ányosa Jedlika s vyučovacím jazykom maďarským a Základnej škole Zemné.

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodovú správu
3. Záznam z kontroly

Predkladá a spracoval: Ing. Tomáš Hegedűš, hlavný kontrolór obce Zemné

1. NÁVRH NA UZNESENIE

Návrh na uznesenie zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Zemnom, konaného dňa **23.02.2024** k bodu: „**Správa z kontroly** - Kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrole na Základnej škole Ányosa Jedlika s vyučovacím jazykom maďarským a Základnej škole Zemné.“

Obecné zastupiteľstvo v Zemnom

- berie na vedomie správu hlavného kontrolóra

2. DÔVODOVÁ SPRÁVA

Kontrola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra v 1. polroku 2023. Účelom kontroly bola kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrole na Základnej škole Ányosa Jedlika s vyučovacím jazykom maďarským a Základnej škole Zemné.

3. SPRÁVA O VÝSLEDKU KONTROLY

Kontrolované obdobie: roky 2021 - 2023

Kontrolované subjekty: Základná škola Ányosa Jedlika s vyučovacím jazykom maďarským,

Základná škola Zemné

Miesto vykonania kontroly: základné školy v zriaďovacej pôsobnosti obce

Čas výkonu kontroly: 01.04.2023 – 30.04.2023

Dátum oboznámenia so správou: 20.02.2024

Dátum prerokovania správy: 23.02.2024

Dátum predloženia námietok:

Dátum predloženia prijatých opatrení:

Dátum predloženia správy o splnení prijatých opatrení:

Účel a cieľ kontroly: kontrola postupu zodpovedných osôb pri vykonávaní finančných transakcií v podmienkach základných škôl.

3.1. Východiská kontroly

Cieľom východiskovej kontroly, ktorá bola z mojej strany vykonaná v roku 2019 resp. v roku 2020 bolo preverenie bankových účtov Základnej školy Ányosa Jedlika s VJM a Základnej školy Zemné z dôvodu možného výskytu podozrivých resp. neoprávnených finančných transakcií z bankových účtov základných škôl na súkromný bankový účet.

Táto kontrola bola vykonaná na základe oznámenia o finančnom zisťovaní, ktorú Obecný úrad Zemné obdržal dňa 11.11.2019, kde bolo okrem iného uvedené že na výdavkovom účte Základnej školy Ányosa Jedlika s VJM boli zistené nesprávne poukázané úhrady v rokoch 2015 – 2018. Na základe tohto oznámenia som bol ako hlavný kontrolór poverený starostom Obce Zemné na vykonanie kontroly.

Ako som už viackrát vo svojich kontrolných správach uviedol, zo zákona č. 357/2015 Z.z o finančnej kontrole a audite vyplýva povinnosť pre subjekty vykonať základnú finančnú kontrolu, ktorú vykonáva na jednej strane zodpovedný zamestnanec, ktorý spracováva určitú finančnú alebo účtovnú operáciu a na druhej strane vedúci zamestnanec, prípadne štatutár. Princípom tejto základnej finančnej kontroly je zamedzenie prekračovania kompetencií zamestnancov, tak ako tomu bolo v tomto prípade.

Správny postup pri spracovaní finančných transakcií mal prebiehať spôsobom, že zodpovedná pracovníčka vykoná spracovanie jednotlivých platieb, prekontroluje ju a postúpi podklady vedúcej pracovníčke, štatutárovi, v našom prípade riaditeľke školy, ktorá mala tak isto povinnosť skontrolovať podrobnosti týkajúce sa týchto platieb. Platobné údaje sa následne mali zadať do elektronického bankovníctva, buď zodpovedným zamestnancom alebo priamo riaditeľkou. Podpisové právo však mala mať len vedúca zamestnankyňa, štatutár, riaditeľka, ktorá po kontrole ako jediná mala možnosť tieto platby finálne podpísať. Ak by bol tento postup dodržaný, bola by vykonaná základná finančná kontrola v súlade so zákonom.

Počas kontroly v roku 2019 bolo zistené, že došlo k vážnemu zlyhaniu zabezpečenia základnej finančnej kontroly ako aj správneho postupu pri uskutočňovaní finančných transakcií a to spôsobom, že zodpovedná pracovníčka mala prístup k elektronickému bankovníctvu, mala prístup ku GRID karte a SMS overovaniu platieb a všetky spomínané činnosti vykonávala sama a bez zabezpečenia základnej finančnej kontroly. ,

V praxi spracovávanie platieb prebiehalo spôsobom, že zodpovedná pracovníčka pripravila jednotlivé platby, tie boli následne spracované v tlačenej podobe formou hromadných platieb, čo znamená, že na papierový hárok boli vytlačené všetky platby, spolu s prislúchajúcimi údajmi, teda číslami bankových účtov, sumami, ktoré boli zo strany riaditeľiek základných škôl zbežne prekontrolované a následne podpísané. Následne boli tieto pripravené platby vrátené pracovníčke, ktorá ich zadávala do elektronického bankovníctva.

Vykonaním kontroly bolo zistené že k podpisovaniu dochádzalo výlučne pracovníčkou aj napriek tomu, že táto povinnosť patrila výlučne do kompetencií riaditeľiek, čo následne viedlo k priestoru na zneužitie vzniknutej situácie a vážnemu porušeniu predpisov.

3.2. Kontrolné zistenia

Vzhľadom na kontrolné zistenia z rokov 2019 – 2020 som považoval za potrebné sa znova vrátiť k predmetnej problematike a znova vykonať kontrolu nakladania s finančnými prostriedkami základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Zemné, tak isto som sa zamerával aj na kontrolu postupu poukazovania finančných prostriedkov z bankových účtov jednotlivých škôl, nakladania s hotovosťou a taktiež na dodržiavanie príslušných ustanovení zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite, ktoré pojednávajú o vykonávaní základnej finančnej kontroly zodpovednými zamestnancami.

Počas kontroly v rokoch 2019-2020 bol z mojej strany riaditeľkám vysvetlený správny postup pri nakladaní s finančnými prostriedkami, resp. pri vykonávaní základnej finančnej kontroly z ich strany, resp. zo strany zodpovedných pracovníčok, ktoré majú danú agendu na starosti a po zmienených udalostiach došlo aj k personálnym výmenám a tým pádom je možné konštatovať, že došlo k náprave skutočností, ktoré boli predmetom tejto kontroly.

Počas aktuálnej kontroly bola moja pozornosť zameraná na tú istú agendu ako vo východiskovej kontrole, teda na bankové účty a pokladňu resp. výpisy z bankových účtov jednotlivých základných škôl z rokov 2021 – 2023, ako aj pokladničné knihy z tohto obdobia a tak isto som sa zamerával aj na vykonávanie základnej finančnej kontroly zo strany zodpovedných pracovníčok, teda na tzv. „kontrolu štyroch očí.“

Po vykonaní kontroly je možné konštatovať, že aj keď som to vzhľadom na prijaté opatrenia očakával, neboli z mojej strany zistené v tomto smere žiadne pochybenia a môžeme túto agendu považovať za vyriešenú. Čo ešte do budúcnosti zostáva vyriešiť, je finančná stránka

tejto agendy, ktorá vyplynula z trestného rozkazu, teda vrátenie finančných prostriedkov ich právoplatnému majiteľovi, k čomu zo strany bývalej pracovníčky základných škôl dochádza postupne – splátkami dlžnej sumy. Vzhľadom na skutočnosť, že tieto splátky boli vo výške 50,- EUR/mesačne pre obe základné školy, tak vrátenie dlžnej čiastky ešte nejaký čas potrvá.

Mojím osobným názorom je, že najlepším učiteľom v tomto smere bol samotný fakt, že k niečomu takému došlo v našich základných školách a práve uvedomenie si toho, čo bolo spôsobené, resp. k čomu ešte mohlo prípadne prísť bude najlepšou garanciou toho, že sa dané pochybenia nebudú v budúcnosti opakovať a mechanizmus základnej finančnej kontroly bol vymyslený práve na to, aby bolo možné odfiltrovať takéto pochybenia ešte v ich zárodku.

Záver

Cieľom kontroly bolo preverenie postupu zodpovedných pracovníčok základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Zemné pri nakladaní s finančnými prostriedkami a dodržiavaním zákona č. 357/2015 Z.z o finančnej kontrole a audite. Vzhľadom na navrhnuté opatrenia počas kontroly v rokoch 2019-2020 je možné konštatovať, že k pochybeniam, ktoré boli vtedy zistené, už v súčasnosti nedochádza.

Pri kontrolnej činnosti týkajúcej sa nakladania s finančnými prostriedkami a vykonávaním základnej finančnej kontroly na Základnej škole S.A. Jedlika s VJM a Základnej škole Zemné neboli z mojej strany zistené žiadne nedostatky.

V Zemnom 10.05.2023

Ing. Tomáš Hegedúš
Hlavný kontrolór obce Zemné